

stämmts att de nya bestämmelserna i fråga om uppgiftsskyldigheten skall träda i kraft först vid 1965 års taxering. Bestämmelserna i KL gäller däremot redan från och med 1964 års taxering.

Det bör påpekas att den nu antagna lagstiftningen är provisorisk. BevU har understrukit att däri ligger att den bör omprövas efter någon tid. Vid denna tidpunkt tillgängliga erfarenheter av tillämpningen i praktiken kan ge vid handen att lagstiftningen i vissa hänseenden är för snäv, i andra åter fortfarande alltför generös. Genom den ökade uppgiftsplikten förutsättes material skola erhållas som kan bilda underlag för en mer definitiv lösning av frågan.

Påpekas må att inga reservationer finns fogade vid Bev.U:s betänkande i frågan. Några större politiska motsättningar rådde således inte om den slutligen funna lösningen.

Avslutningsvis bör anmärkas att skattelagssakkunniga i sitt betänkande även upptagit frågor rörande beskattningen av sådan verksamhet, som av de skattskyldiga betecknas som rörelse men som i verkligheten helt eller delvis är att hänföra till fritidssysselsättning eller hobbyverksamhet, t ex hästsport, biodling, trädgårdsskötsel m m. Vidare framlades förslag rörande tillämpningen av schablonregeln för en- och tvåfamiljsfastigheter, då dylik fastighet anskaffas av företag för att användas av anställd eller intressent i företaget. Dessa förslag har tills vidare inte föranlett lagstiftning. Då förslagen ansetts ha samband med den större frågan om vad som i beskattningshänseende utgör förvärvskälla, har uttalats att de får upptas till nya överväganden då allmänna skatteberedningen avgivit sitt förslag.

Avdrag för värdeminskning å jordbrukets drifts- byggnader

Skattelagssakkunniga framlägger förslag till ändrade bestämmelser

Av taxeringsinspektören Erland Nilson

I mars 1963 avgav en särskild sektion inom skattelagssakkunniga en promemoria med förslag till ändrade bestämmelser om avdrag för värdeminskning å jordbrukets driftbyggnader. I det följande skall lämnas en sammanfattning av innehållet i promemorian.

Allmänna utgångspunkter

Efter en redogörelse för det faktiska läget beträffande jordbrukets byggnader, varav bl a framgår att byggnationen under det senaste årtiondet visat en avtagande tendens beträffande alla slag av jordbruksbyggnader, redogöres i promemorian för de förtjänster och brister som är förknippade med den i praktiken för närvarande helt dominerande metoden för avskrivning å jordbruksbyggnader, den s k schablonmetoden. Enligt denna metod bestämmes avskrivningsunderlaget för byggnader å jordbruksfastighet schablonmässigt till två tredjedelar av det under beskattningsåret gällande taxerade jordbruksvärdet, minskat med däri ingående skogsmarksvärde i den mån det överstiger 25.000 kronor, samt med skäligt värde å mera betydande naturtillgångar och särskilda förmåner (p. 2 a första stycket av anvisningarna till 22 § KL).

Bland schablonmetodens förtjänster nämnes enkelheten i utformning och tillämpning samt dess nära anslutning till

moderna företagsekonomiska resonemang genom den anknytning till nuvärdet som äger rum via ändringar i det taxerade jordbruksvärdet vid fastighetstaxering.

Som en väsentlig invändning mot schablonmetoden framhålles avskrivningsunderlagets anknytning till det taxerade jordbruksvärdet. Detta påverkas av en mångfald omständigheter som ej har något samband med beskaffenheten av jordbruksfastighetens byggnader, såsom det egentliga jordvärdet, fastighetens läge, ägofigurernas form (arrondering) och investeringar i markanläggningar (täckdikningar, vägar m m). Dyliga omständigheter utgör grunden till schablonmetodens bristande likformighet olika skattskyldiga emellan.

I promemorian konstateras vidare att spørsmålet om avskrivning av byggnader är gemensamt för förvärvskällorna jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse. De sakkunniga har likväl ansett skäl föreligga att till separat behandling utbryta frågan om avskrivning av jordbrukets driftbyggnader med hänsyn främst till det speciella sätt på vilket avskrivningsunderlaget i förvärvskällan jordbruksfastighet bestämmes, då byggnadernas faktiska anskaffningskostnad ej kan visas (schablonmetoden). I förvärvskällan annan fastighet och rörelse utgör ett särskilt vid fastighetstaxeringen fastställt byggnadsvärde avskrivningsunderlag. Därvid kan byggandernas värde vinnas beaktande på ett mera omedelbart sätt än genom den omväg via enhetsvärden, vilken kommer till användning vid taxering av jordbruksfastighet.

Med hänsyn till de brister som är förbundna med att avskrivningsunderlaget för jordbrukets driftbyggnader enligt schablonmetoden bestämmes på indirekt

väg och då denna metod användes av det stora flertalet jordbrukare, har det för de sakkunniga framstått som en angelägen uppgift att söka lösa frågan om avskrivningsunderlaget så att detta mera nyanserat beaktar de enskilda byggnadernas beskaffenhet än som är möjligt enligt schablonmetoden. Även de spørsmål som anknyter till avskrivningsprocenten har tagits under övervägande. Med hänsyn till det ackumulerade nybyggnads- och rationaliseringsbehovet inom jordbruket har de sakkunniga också funnit det påkallat att förslag framläggas som kan vara ägnade att stimulera till företagsekonomiskt motiverade investeringar i jordbrukets driftbyggnader. Denna synpunkt har ansetts helt avgörande för frågan, om ett till förvärvskällan jordbruksfastighet begränsat skatteförslag av förevarande typ skall särbehandlas utan sammankoppling med det större problemkomplex som behandlas av allmänna skatteberedningen.

De sakkunniga har haft att behandla frågorna rörande såväl avskrivningsunderlaget som avskrivningsprocenten med utgångspunkt från att nu gällande inkomstbegrepp för fast egendom skall vara oförändrat. Detta innebär, framhålles i promemorian, att skatteplikt vid försäljning av fast egendom som ej utgör varulagertillgång skall bedömas enligt reglerna för realisationsvinstbeskattningen i KL §§ 35—36.

Inom ramen för nuvarande inkomstbegrepp utgör, anföres i promemorian, anskaffningskostnaden i ägarens hand det ur beskattningssynpunkt teoretiskt riktiga avskrivningsunderlaget för byggnader. Beträffande jordbrukets driftbyggnader framgår principen av p. 2 a av anvisningarna till 22 § KL, enligt vilken avskriv-

ning i första hand skall beräknas å den faktiska anskaffningskostnaden. I promemorian anmärkes att den subsidiära schablonmetoden icke avsetts vara något undantag från den angivna principen, även om på grund av inträffade penningvärdeförändringar så rent faktiskt blivit förhållandet.

Möjligheterna till ändring

Mot bakgrunden av det ovan anförda har de sakkunniga inriktat sina ansträngningar på att söka förbättra nuvarande avskrivningsregler, varvid till en början avskrivningsunderlaget uppmärksammats. Det konstateras därvid att enligt gällande författningsbestämmelser och riksskatte-nämndens anvisningar (RN 1954 nr 4: 1) den skattskyldige kan välja mellan att avskrivna å anskaffningskostnaden (anskaffningskostnadsmetoden) eller å viss del av taxerade jordbruksvärdet (schablonmetoden). En kombination av dessa båda metoder, innebärande att taxeringsvärdet utgör grund för ett enligt schablonmetoden beräknat ingångsvärde som får påbyggas enbart med därefter uppkommande anskaffningskostnader för ny-, till- eller ombyggnad (s k kombinerad metod) står också till buds för den som vill övergå till avskrivning å anskaffningskostnaden.

Enligt de sakkunnigas mening bör några i förevarande avseende mera väsentliga förändringar av schablonmetoden ej genomföras så länge nuvarande enkla redovisningssystem för inkomstberäkningen av jordbruk (kontantprincipen) finns kvar och användes av det stora flertalet jordbrukare. Anskaffningskostnaden bereder, anmärkes det i promemorian, icke några problem för den som själv låtit uppföra byggnaderna. Övergång till av-

skrivning å anskaffningskostnaden har emellertid hittills fått en mycket ringa anslutning. I själva verket torde enligt de sakkunniga den successiva penningvärdeförsämring, som ägt rum under de senaste decennierna, ha utgjort ett avgörande motiv för många jordbrukare att kvarbliva vid schablonmetoden under antagande att denna metod på lång sikt kommer att visa sig förmånligare än anskaffningskostnadsmetoden. Med hänsyn till jordbrukets nutida inriktning på olika driftsformer med de mest skilda krav icke minst i fråga om byggnadsbeståndets omfattning och beskaffenhet torde det i varje fall vara klart, sägs det i promemorian, att den nuvarande på taxeringsvärdet grundade schablonmetoden i framtiden icke kommer att fylla måttet såsom en godtagbar metod för bestämmande av avskrivningsunderlaget för jordbrukets driftbyggnader.

Då det enligt de sakkunnigas mening inom ramen för nuvarande inkomstbegrepp för fast egendom ej finns någon annan mera likformig och skattemässigt riktig metod än avskrivning å anskaffningskostnaden, har det synts angeläget att i största möjliga omfattning söka stimulera jordbrukarna att övergå till denna metod. Då avsevärda brister är förbundna med nuvarande metod för övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden, har föreslagits en ny metod, som möjliggör att ingångsvärdet för det vid övergången befintliga äldre byggnadsbeståndet — i de fall då den faktiska anskaffningskostnaden ej kan visas — bestämmas på ett tillförlitligare och mera nyanserat sätt än som hittills kunnat ske. Vidare har med hänsyn till föreliggande nybyggnads- och rationaliseringsbehov inom jordbruket förslaget utformats på

sådant sätt att det skall vara ägnat att stimulera till företagsekonomiskt motiverade investeringar i jordbrukets driftbyggnader. Sistnämnda synpunkt är, framhålles i promemorian, i själva verket en av grundtankarna i förslaget. I huvudsak innebär de sakkunnigas förslag följande.

Avskrivningsunderlaget

Såvitt avser avskrivningsunderlaget innebär förslaget att skattskyldig som i samband med mera väsentlig ny-, till- eller ombyggnad av driftbyggnad å jordbruksfastighet övergår till avskrivning å anskaffningskostnaden beredes möjlighet att — då anskaffningskostnaden för det befintliga äldre byggnadsbeståndet ej kan visas — få fastställt ett ingångsvärde för detta bestånd på grundval av en noggrann individuell värdering enligt en av Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader (SFL) utarbetad värderingsmetod. I praktiken användes en av SFL utarbetad värderingsmetod bl a vid lantbruksstyrelsens jordbruksekonomiska undersökning och i lantbruksnämndens verksamhet. Värderingsförfarandet enligt SFL:s metod kräver anlitan av särskild byggnadstekniskt sakkunnig personal.

De för de olika driftbyggnaderna framräknade byggnadstekniska nuvärdena, som framkommer som resultat av byggnadsvärdering enligt SFL:s metod, skall enligt förslaget ligga till grund för beskattningsmyndighetens fastställande av avskrivningsunderlaget (ingångsvärdet) för det vid övergången befintliga äldre byggnadsbeståndet. För den aktuella ny-, till- eller ombyggnaden — ävensom för senare eventuellt tillkommande — skall den faktiska anskaffningskostnaden utgöra avskrivningsunderlag i likhet med vad nu gäller enligt den kombinerade metoden.

Den byggnadstekniska värderingen föreslås skola avse till jordbruket eller dess binärningar eller till skogsbruket hörande driftbyggnader, däri inbegripna för driften nödiga bostadsbyggander (KL 22 § 1 mom. första stycket). I enlighet med gällande bestämmelser skall såsom för driften nödiga bostadsbyggnader anses dels byggnader som är upplåtna till anställd personal, dels jordägarens egen bostadsbyggnad i den mån denna ej representerar ett större värde än som för jordbruk eller skogsbruk av motsvarande storlek må anses behövt (p. 2 a andra stycket av anvisningarna till 22 § KL). Även den nyinvestering som utgör förutsättning för det särskilda värderingsförfarandet bestämes i förslaget på ovan angivet sätt.

Såvitt avser nyinvesteringens beskaffenhet har det för de sakkunniga framstått som önskvärt och naturligt att de föreslagna beskattningsreglerna utformas på sådant sätt att de ej motverkar den framtida inriktningen och utformningen av den statliga verksamheten för jordbrukets rationalisering. Krav har därför uppställts på företeende av intyg från lantbruksnämnd om att ny-, till- eller ombyggnaden icke motverkar den statliga rationaliseringsverksamheten. Lantbruksnämnd föreslås skola vara exklusivt behörig intygsgivare.

Beträffande kravet på viss minimiomfattning av nyinvesteringen föreslås med viss anknytning till förutsättningarna enligt 12 § 2 mom. första stycket KL för särskild fastighetstaxering vid ny-, till- eller ombyggnad att det för utlösning av det särskilda värderingsförfarandet skall krävas en nyinvestering av sådan omfattning att den kan antagas medföra en höjning med minst en femtedel av det för värderingsåret gällande taxerade jord-

bruksvärdet, minskat med däri ingående skogsmarksvärde, i den mån det överstiger 25.000 kronor, samt med skäligt värde å mera betydande naturtillgångar och särskilda förmåner (jfr p. 2 a första stycket av anvisningarna till 22 § KL). En avvägning av samma slag har, framhålles i promemorian, sedan lång tid tillbaka måst företagas vid omtaxering av fastigheter under tiden mellan de allmänna fastighetstaxeringarna, då såväl den skattskyldiges ställningstagande till deklarationsplikten som taxeringsmyndighetens prövning kräver inriktning på en liknande värdegräns.

Minimiinvesteringens omfattning skall enligt förslaget bedömas för varje taxeringsenhet för sig.

Vid bedömning av kravet på minimiinvestering har förslagits att mindre delinvesteringar — oavsett om det är fråga om flera eller ett och samma byggnadsföretag — får kumuleras under en tidsperiod av högst fem år, varefter övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden enligt förslaget kan ske så snart kravet på stadgad minimiinvestering uppfyllts. Av praktiska skäl har emellertid rätten till kumulation begränsats till sådana delinvesteringar till vilka hänsyn ej tagits vid taxeringsvärdets fastställande vid fastighetstaxering. Bedömning av kravet på minimiinvestering föreslås skola ske med utgångspunkt från det vid tidpunkten för den första delinvesteringen gällande taxeringsvärdet eller, då sådan jämförelse på grund av särskilda omständigheter ej är möjlig, enligt annan skälig jämförelsegrund. Av praktiska skäl föreslås att av de kumulerade delinvesteringarna endast sådan delinvestering som företagits under det beskattningsår då övergång sker skall få uppföras å avskriv-

ningsplan med faktisk anskaffningskostnad, medan övriga delinvesteringar skall ingå i den byggnadstekniska värderingen. I de fall, då en ny byggnad påbörjats ett tidigare år men färdigställdes först under beskattningsåret, föreslås dock att anskaffningskostnaden för byggnaden i dess helhet får uppföras å avskrivningsplan.

Enligt de sakkunnigas mening finns i de fall, då den ursprungliga anskaffningskostnaden ej kan visas, icke någon annan möjlighet än att bestämma avskrivningsunderlaget för byggnaderna under hänsynstagande till det allmänna saluvärdet vid övergången till avskrivning å anskaffningskostnaden. SFL:s metod har därvid ansetts erbjuda det bästa utgångsläget för beräkning av ett sådant värde.

De sakkunniga har undersökt möjligheterna att förvandla byggnadstekniskt nuvärde till allmänt saluvärde. Det är en erfarenhetsmässigt bestyrkt regel att det byggnadstekniska nuvärdet väsentligt överstiger den del av det allmänna saluvärdet som kan antagas belöpa på byggnaderna vid fastighetens försäljning. Försök har gjorts att mäta denna diskrepans. Enligt en undersökning, utförd av professor Gerhard Larsson, medförde 100 kronors variation i byggnadernas nuvärde (kostnadsvärde) endast 40—50 kronors variation i saluvärdet (marknadsvärdet). I den värderingsteoretiska litteraturen anföres de resultat som redovisas av Gerhard Larsson beträffande saluvärdets påverkan av byggnadernas nuvärden, såsom exempel på hur man via en omräkningsfaktor (40—50 %) kan förvandla ett nuvärde (kostnadsvärde) till allmänt saluvärde (marknadsvärde).

I anslutning till denna tankegång har de sakkunniga funnit det motiverat föreslå att avskrivningsunderlaget för det vic

övergången befintliga byggnadsbeståndet bestämmas till 50 % av det byggnadstekniska nuvärdet. I de fall då ett på detta sätt bestämt ingångsvärde skulle vara uppenbarligen för högt eller lågt skall jämkning kunna ske.

De sakkunniga, som även övervägt möjligheten av en allmän övergång till åsättande av särskilda byggnadsvärden å jordbruksfastighet i samband med fastighetstaxering för att tjäna som underlag vid inkomsttaxeringen, har ej funnit en sådan utväg framkomlig för att lösa spörsmålet om ett mera rättvisande avskrivningsunderlag för byggnader å jordbruksfastighet. I den mån metoden med särskilt byggnadsvärde kommer till användning för mindre jordbruksfastigheter vilkas värde huvudsakligen utgöres av byggnader föreligger emellertid enligt de sakkunnigas mening skäl att låta detta värde utgöra schablonmässigt avskrivningsunderlag. På detta sätt anses kunna åstadkommas viss förbättring för det stora antalet små jordbruksfastigheter, vilka för närvarande får avskrivningsunderlaget bestämt enligt schablonmetoden.

Den byggnadstekniska värderingen enligt SFL:s metod föreslås skola utföras antingen av befattningshavare vid lantbruksnämnd eller av sakkunnig, utsedd av länsstyrelse i samråd med lantbruksnämnd. Vidare föreslås att lantbruksnämnds intygsgivande skall ske utan kostnad för den skattskyldige men att kostnaden för värderingsförfarandet skall stanna å den skattskyldige.

I alla frågor rörande den nya avskrivningsmetoden bör enligt de sakkunnigas mening det slutliga avgörandet i princip tillkomma beskattningsmyndigheten i likhet med vad gäller övriga taxeringsfrågor.

Avskrivningsprocenten

I fråga om avskrivningsprocenten har den allmänna utgångspunkten för de sakkunnigas förslag varit att — liksom enligt gällande rätt — ett mera nyanserat beaktande av de enskilda byggnadernas livslängd ej är möjligt med mindre anskaffningskostnaden utgör avskrivningsunderlag. För att ytterligare framhäva betydelsen av att hänsyn tages till ekonomisk livslängd vid fastställande av avskrivningsprocenten för jordbrukets driftbyggnader har de sakkunniga föreslagit en viss omredigering av p. 2 a första stycket av anvisningarna till 22 § KL i anslutning till det tillägg som år 1955 infördes i p. 7 första stycket av anvisningarna till 29 § KL beträffande byggnad, använd i förvärvskällan rörelse. Enligt denna omredigering skall sålunda vid bedömning av den tid en byggnad anses kunna utnyttjas beaktas jämväl sådana omständigheter som att byggnadens ekonomiska varaktighet kan antagas komma att röna inflytande av framtida rationaliseringar, förändringar med hänsyn till teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande.

I promemorian framhålls att de driftbyggnader i jordbruket som framdeles kommer att uppföras kan antagas ha en genomsnittligt relativt kort varaktighet såväl fysiskt som ekonomiskt. Till grund för detta antagande ligger bl a sådana omständigheter som driftbyggnadernas utformning i jordbruket under senare år, den framtida inriktningen av jordbrukets driftsformer och byggnation, förräntningskravet inom jordbruket samt frågan om jordbrukets framtida konkurrenskraft — icke minst med hänsyn till den gemensamma marknaden.

Mot bakgrunden av det nuvarande fak-

tiska läget i jordbruket har, framhålles i promemorian, lantbruksstyrelsen på de sakkunnigas förfrågan uttalat att avskrivningstiden för i dag nyuppförda ekonomibyggnader i jordbruket genomsnittligt ej torde böra sättas högre än 30 år och att avskrivningstiderna vid om- och tillbyggnader bör vara kortare.

I fråga om avskrivningsprocenten innebär förslaget följande.

Vid *övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden enligt förslaget* bör — mot bakgrunden av vad som kan antagas om den framtida inriktningen av jordbrukets byggnation och med beaktande av lantbruksstyrelsens uttalande om en antaglig genomsnittlig varaktighetstid av 30 år för rationellt nyuppförda ekonomibyggnader — beskattningsmyndigheterna utan krav på närmare utredning kunna acceptera yrkanden om avskrivning med 3 % av kostnaden för ny- till- eller ombyggnad av ekonomibyggnad. Högre värdeminskningssavdrag å enskilda ekonomibyggnader bör kunna medgivas, om utredning förebringas till stöd för ett sådant yrkande. Även i fråga om nyinvestering i ekonomibyggnad efter övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden bör enligt förslaget 3 % avskrivning å anskaffningskostnaden kunna medgivas utan krav på närmare utredning. Det anmärkes att något intyg från lantbruksnämnd givetvis icke kräves för denna fortsatta byggnation.

Beträffande avskrivningsprocenten för nyinvestering i bostadsbyggnad för jordbrukaren själv har de sakkunniga ej framlagt något förslag, då denna fråga med hänsyn till dess nära samband med förvärvskällan annan fastighet ej ansetts kunna bliva föremål för särbehandling. I praxis har emellertid, framhålles i pro-

memorian, en anpassning skett till nuvarande procentsatser i förvärvskällan annan fastighet.

För nyinvestering i bostad för anställda i jordbruket anses avskrivningsprocenten för arbetarbostäder i industrien kunna tjäna till ledning.

Med hänsyn till vissa undersökningar angående det äldre byggnadsbeståndets genomsnittliga beskaffenhet och med beaktande bl a av att avskrivning sker å byggnadernas restvärde anser de sakkunniga 2,5 % avskrivning motiverad för det efter byggnadsteknisk värdering fastställda ingångsvärdet.

Då *övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden skett eller sker i annan ordning än enligt förslaget*, bör enligt de sakkunnigas mening — med hänsyn till att lantbruksstyrelsens uttalande om genomsnittlig 30-årig livslängd för rationellt nyuppförda ekonomibyggnader är allmängiltigt och med beaktande av vad som kan antagas om den framtida inriktningen av jordbrukets byggnation — kunna godtagas yrkanden om avskrivning med 3 % av kostnaden för ny-, till- eller ombyggnad av ekonomibyggnad utan krav på närmare utredning. Skattskyldig som yrkar högre avdrag skall såsom hittills ha bevisbördan för skäligheten i ökad avskrivningsprocent. Beträffande avskrivningsprocenten för bostadsbyggnader för jordbrukaren själv och hans anställda hänvisas i promemorian till vad därom anförts i samband med avskrivningsprocenten vid övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden enligt förslaget.

Såvitt avser *nuvarande schablonmetod och det schablonmässigt bestämda ingångsvärdet vid nuvarande kombinerade metod* föreslås ej någon ändring beträffande avskrivningsprocenten.

Övriga frågor

Värdeminskingsavdrag föreslås skola medgivas från och med det beskattningsår, då kravet på minimiinvestering är uppfyllt och förutsättningarna i övrigt föreligger för tillämpning av de nya bestämmelserna.

Vid övergång genom köp, byte eller därmed jämförligt fång av äganderätt till fastighet beträffande vilken övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden ägt rum enligt förslaget bör ej förre ägarens å avskrivningsplan upptagna restvärde få övertagas av förvärvaren. Detta bör däremot, framhållas i promemorian, kunna ske vid ägareskifte annorledes än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång.

De föreslagna bestämmelserna om övergång till avskrivning å anskaffningskostnaden föreslås skola upptagas i en särskild lag tillsammans med de alltjämt aktuella stadgandena i övergångsbestämmelserna till lagen den 7 december 1951 (nr 790) om ändring i kommunalskattelagen, varigenom bl a infördes bestämmelser om rätt till bokföringsmässig inkomstredovisning i förvärvskällan jordbruksfastighet. De nämnda övergångsbestämmelserna till SFS 790/1951 föreslås skola upphävas.

Närmare anvisningar angående tillämpningen av de nya bestämmelserna bör, framhållas i promemorian, utfärdas av riksskattenämnden.

De nya bestämmelserna föreslås skola träda i kraft den 1 januari 1964 och tillämpas första gången vid 1965 års taxering. Särskilda övergångsbestämmelser har ej ansetts erforderliga.

Skogsbilvägarna och 1959 års regler om värdeminskning av skog

Av länsassessorn Jan Sundin

I en artikel i denna tidskrift årgång 1962 sid. 449 har jag berört frågan om de år 1959 meddelade bestämmelserna angående värdeminskning av skog äro tillämpliga, när fråga är om avverkning av skog för byggande av skogsbilväg. Den 14 mars 1963 har regeringsrätten avgjort ett mål rörande denna fråga. Av utslaget framgår följande.

En person, N, hade enligt avtal år 1957 till en vägsamfällighet, i vilken han var medlem, upplåtit mark å honom tillhörig jordbruksfastighet för obegränsad tid till skogsbilväg. I anledning av nyttjanderättsupplåtelsen lät N år 1958 avverka skog å den upplåtna marken samt försålde virke för 4.871 kronor.

Vid 1959 års taxering hade prövningsnämnden i fråga om N:s nettointäkt av jordbruksfastighet icke medgivit honom avdrag för värdeminskning av skog. Såsom skäl för sitt beslut anförde prövningsnämnden, att enär upplåtelsen av nyttjanderätt för framdragande av skogsbilväg inte skett mot engångsersättning, föreläge ej rätt att åtnjuta avdrag för värdeminskning av skog enligt de nya bestämmelserna i 22 § 1 mom. tredje stycket kommunalskattelagen; det hade inte heller visats eller kunnat antagas att skogens ingångsvärde eller ingående virkesförråd å fastigheten i sin helhet nedgått genom avverkning eller avyttring av skog.

N klagade hos kammarrätten och yrkade avdrag i förenämnda hänseende med 1.147 kronor. Därvid anförde N bland annat, att vid lantmäteriförrätt-